Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

800

Vragen van de leden **Karabulut** en **Siderius** (beiden SP) aan de Ministers van Onderwijs Cultuur en Wetenschap en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat vrouwen nog steeds minder verdienen dan mannen* (ingezonden 13 november 2015).

Antwoord van Minister **Asscher** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 8 december 2015).

Vraag 1
Wat is uw reactie op het bericht dat vrouwen nog steeds minder verdienen dan mannen?[1]

Antwoord 1
Het is heden ten dage niet uit te leggen dat het nog altijd voorkomt dat vrouwen minder verdienen dan mannen voor gelijkwaardig werk. Indien het inderdaad om gelijkwaardige arbeid gaat, is er sprake van beloningsdiscriminatie. Dit vindt het kabinet onacceptabel en dient met kracht te worden bestreden.

Vraag 2
Hoe verklaart u het feit dat werkende vrouwen boven de 35 jaar gemiddeld 3.000 euro minder verdienen dan hun mannelijke collega's?

Antwoord 2
Voor een groot deel wordt het loonverschil tussen mannen en vrouwen veroorzaakt door verschillende posities op de arbeidsmarkt. Uit het Nationaal Salaris Onderzoek 2015, dat ten grondslag ligt aan het bericht van Intermediair, blijkt bijvoorbeeld dat mannen en vrouwen niet gelijk verdeeld zijn over de verschillende functiegroepen, branches en functieniveaus.
Op 17 november 2014 is aan uw Kamer het CBS onderzoek «*Gelijk loon voor gelijk werk?*»over beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen bij de overheid en in het bedrijfsleven in 2012 verzonden.[2] Dit onderzoek geeft aan dat het ongecorrigeerd beloningsverschil voor de overheid 11 procent en voor het bedrijfsleven 21 procent is. Als rekening wordt gehouden met

[1] http://www.intermediair.nl/carriere/salaris/loon/Vrouwen-verdienen-nog-steeds-minder-dan-mannen?policy=accepted&utm_referrer=http%3A%2F%2Fwww.nu.nl%2Fgeldzaken%2F4162547%2Fvrouwen-verdienen-nog-steeds-minder-dan-mannen.html

[2] Kamerstukken II, 2014/15, 29 022, nr. 22

ah-tk-20152016-800
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2015

bepaalde achtergrondkenmerken (zoals leeftijd en opleidingsniveau) blijft een verschil over van 4 procent bij de overheid en 8 procent in het bedrijfsleven. Het gecorrigeerde beloningsverschil kan niet nader worden verklaard. Dit betekent niet per definitie dat er sprake is van beloningsdiscriminatie. Genoemd CBS onderzoek geeft als meest verklarende factoren voor het loonverschil in het nadeel van vrouwen: leiding geven, arbeidsduur en aantal jaren werkervaring.

Vraag 3
Hoe groot waren de verschillen in beloning tussen mannen en vrouwen in 2014, uitgesplitst naar overheid en naar bedrijfsleven?

Antwoord 3
Het CBS doet elke twee jaar onderzoek naar beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen bij de overheid en in het bedrijfsleven. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een groot aantal variabelen uit verschillende databases. In 2016 volgt het onderzoek over beloningsverschillen in het jaar 2014. Het is niet mogelijk om eerder over beloningsverschillen te rapporteren.

Vraag 4
Welke afspraken zijn er met de sociale partners gemaakt om de beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen te verkleinen? Wat zijn de eerste resultaten hiervan?[3]

Antwoord 4
De afspraken met sociale partners maken deel uit van het *Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie*. De Minister van SZW heeft u dit actieplan bij brief van 16 mei 2014[4] doen toekomen. In dit actieplan licht het kabinet toe op welke wijze discriminatie op de arbeidsmarkt wordt voorkomen en bestreden. Een van de maatregelen in dit actieplan is dat wordt gewezen op bestaande initiatieven die staan in het SER advies *Discriminatie werkt niet!* Werkgevers- en werknemersorganisaties worden verzocht deze initiatieven bij hun leden onder de aandacht te brengen.
Op 1 september jl. heeft de Minister van SZW de *Voortgangsrapportage actieplan arbeidsmarktdiscriminatie* aan u aangeboden[5]. De initiatieven zoals genoemd in het SER advies zijn besproken met sociale partners. De Stichting van de Arbeid heeft bij brief van 21 juli 2015 nadere informatie verstrekt, waarbij is ingegaan op de activiteiten van sociale partners om gelijk loon voor gelijk werk te bevorderen. Enkele voorbeelden hiervan zijn trainingen als ondersteuning bij loononderhandelingen, het organiseren van een bijeenkomst voor vakbondsbestuurders om hen bewust te maken van beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen, het project *Diversiteit in bedrijf*, en het ontwikkelen van een Mindmap door de SER met de bevoegdheden van de ondernemingsraad om discriminatie te voorkomen. Ook wordt regelmatig in de media aandacht gevraagd voor het opheffen van het loonverschil tussen mannen en vrouwen, en wordt in campagnes van afdelingen internationaal aandacht gevraagd voor het thema schending van arbeidsrechten van vrouwen en voor het thema gelijke beloning.

Vraag 5
Wat zijn de eerste resultaten van het onderzoek naar beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen werkzaam bij hogescholen?[6]

Antwoord 5
Het College voor de Rechten van de Mens verricht in samenwerking met de ministeries van OCW en SZW onderzoek naar gelijke beloning van mannen en vrouwen bij hogescholen. Dit onderzoek wordt in januari 2016 afgerond en openbaar gemaakt.

---

[3] Kamerstuk 27 099, nr. 22
[4] Kamerstukken II, 2013/14, 29 544, nr. 523
[5] Kamerstukken II, 2014/15, 29 544, nr. 649
[6] Kamerstuk 29 544, nr. 649

Vraag 6
Welke rol ziet u voor zichzelf om de beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen te verkleinen? Op welke wijze gaat u onderzoeken of de politiek iets aan de beloningsverschillen kan doen? Bent u bereid om de Kamer hierover vóór het kerstreces te informeren?[7]

Antwoord 6
Zoals in het Regeerakkoord is opgenomen, zet het kabinet zich actief in om nog bestaande beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen voor gelijke arbeid weg te nemen. De afgelopen jaren zijn er verschillende acties ondernomen om het beloningsverschil tussen mannen en vrouwen te verkleinen/weg te nemen. Enkele voorbeelden hiervan zijn de facilitering van de website gelijkloon.nl, de Quickscan van het College voor de Rechten van de Mens, de organisatie van de Gelijk Loon Dagen, de met steun van het Ministerie van OCW door WomenInc. georganiseerde bewustwordingscampagne[8] en onderzoek naar beloningsverschillen door het CBS. Voorts verrichten de ministeries van OCW en van SZW in samenwerking met het College onderzoek naar gelijke beloning bij hogescholen en in de verzekeringssector. Dit in vervolg op een soortgelijk onderzoek van het College bij de algemene ziekenhuizen in 2012. De resultaten van het onderzoek bij de hogescholen worden begin 2016 bekend gemaakt. Het onderzoek in de verzekeringssector wordt voor de zomer 2016 afgerond.
Ook is op 16 mei 2014 het voornoemde «Actieplan arbeidsdiscriminatie» en kabinetsreactie SER advies « Discriminatie werkt niet!» naar de Tweede Kamer verzonden, waarin ook acties zijn opgenomen met betrekking tot beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen. Op 1 september jl. is uw Kamer geïnformeerd over de voortgang van dit actieplan.
Zoals aangegeven wordt een groot deel van het beloningsverschil niet veroorzaakt door beloningsdiscriminatie, maar door de verschillende posities van mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt. Dit onderwerp krijgt aandacht in het emancipatiebeleid. Zo zijn er maatregelen
om meer vrouwen in topposities te laten benoemen, meer meisjes en vrouwen toe te leiden naar «mannenberoepen» zoals de techniek en om de arbeidsparticipatie en economische zelfstandigheid van vrouwen te bevorderen. Begin 2016 wordt uw Kamer geïnformeerd over de voortgang van het emancipatiebeleid.

---

7 http://fd.nl/economie-politiek/1126884/asscher-bizar-en-ouderwets-dat-vrouwen-minder-verdienen
8 https://www.womeninc.nl/nieuwsbericht/start-campagne-loonverschil